

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) ผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕ และ ๖ ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน ๖๗๘ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕ และ ๖ ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๔๒ คน ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรม จำนวน ๑๐ ท่าน ประกอบด้วยพระสงฆ์ ๓ รูป ผู้บริหารโรงเรียน ๔ ท่าน และนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕, ๖ จำนวน ๓ คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท สามารถสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ มีอายุระหว่าง ๑๑-๑๒ ปี จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔ ด้านสถานภาพครอบครัว ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกันจำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔

๕.๑.๒ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๒.๑ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอายุ พบว่า นักเรียนที่มีอายุระหว่าง ๑๑-๑๒ ปี และ ๑๓-๑๔ ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๒.๓ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามสถานภาพครอบครัวพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๕.๑.๒.๔ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันไม่ทำให้พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน

๕.๑.๓ ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาทสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๓.๑ ด้านความมีระเบียบวินัย พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. = ๐.๗๑)

๕.๑.๓.๒ ด้านความซื่อสัตย์ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = ๐.๖๒)

๕.๑.๓.๓ ด้านความรับผิดชอบ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๔๐$, S.D. = ๐.๖๗)

๕.๑.๓.๔ ด้านเบญจศีล พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านเบญจศีลของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๕$, S.D. = ๐.๗๘)

๕.๑.๓.๕ ด้านความมีกตัญญูกตเวทีพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีกตัญญูกตเวทีของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = ๓.๓๘$, S.D. = ๐.๗๔)

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของพระสงฆ์และผู้บริหารสถานศึกษาและนักเรียน ในเขตอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท

จากการสัมภาษณ์ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑. พระสงฆ์การสัมภาษณ์พระสงฆ์ที่เป็นครูพระผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง ๕ ด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า ในด้านความมีระเบียบวินัยด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ดีพอสมควร เนื่องจากการอบรมสั่งสอนจากครูเป็นประจำทุกวัน ส่วนด้านเบญจศีล และด้านความมีกตัญญูกตเวที นักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่องดังกล่าวมากนัก และยังไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างเบญจศีลและกตัญญูกตเวทีได้ เนื่องจากวุฒิภาวะยังน้อยเกินไป

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง ๕ ด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ที่อยู่ในความดูแล ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็น ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาปฏิบัติตามคำสั่งสอนได้ดีพอสมควร อาจจะดีขึ้นในบางเรื่องแต่ก็สามารถพูดคุยกันได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบแล้วไม่ทำ จะเรียกมาซักถามว่าเพราะเหตุใด หากมีเหตุผลก็จะรับฟังแต่หากไม่มีเหตุผล ก็จะถูกลงโทษ เป็นต้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นในด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบ มากกว่าด้านอื่น

ส่วนด้านเบญจศีลและด้านความมีกตัญญูทเวที ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำให้เด็กดูเป็นตัวอย่างในชีวิตประจำวัน

๓. นักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง ๕ ด้าน สรุปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ เพราะสามารถปฏิบัติตนตามที่ผู้ปกครอง และครูอบรมสั่งสอนได้ แต่การกระทำผิดในด้านเบญจศีลและด้านความมีกตัญญูทเวทีนักเรียนกระทำโดยไม่รู้สีกว่าเป็นการกระทำผิด เช่น รู้ว่าศีลข้อ ๑ คือ การละเว้นจากการฆ่าสัตว์ แต่เมื่อนักเรียน ตบยุง ข่มวด จะกระทำโดยไม่รู้สีกว่ากำลังทำผิดศีลข้อ ๑ เนื่องจาก ไม่เคยถูกลงโทษจากการกระทำดังกล่าว เป็นต้น

๕.๑.๕ แนวทางพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาททั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ (๑)ด้านความมีระเบียบวินัย (๒) ด้านความซื่อสัตย์ (๓) ด้านความรับผิดชอบ (๔) ด้านเบญจศีล และ (๕) ด้านความมีกตัญญูทเวที สรุปได้ว่าพระสงฆ์ที่เป็นครูพระมีความเห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ที่อยู่ในความรับผิดชอบสามารถปฏิบัติตนได้ดีพอสมควรในด้านความมีระเบียบวินัยด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านเบญจศีลและด้านความมีกตัญญูทเวที นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติตนได้ดีเนื่องจากภูมิลำเนายังน้อยเกินไปผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองมีความเห็นว่า บุตรหลานปฏิบัติตามคำสั่งสอนได้ดีพอสมควรโดยผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเน้นในด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบมากกว่าด้านอื่น ส่วนด้านเบญจศีลและด้านความมีกตัญญูทเวที ผู้ปกครองจะทำให้เด็กดูเป็นตัวอย่างในชีวิตประจำวันสำหรับผลการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ ส่วนด้านเบญจศีลและด้านความมีกตัญญูทเวทีนั้นนักเรียนยังไม่เข้าใจอย่างชัดเจนทำให้ไม่รู้ว่สิ่งทีกระทำในบางครั้งเป็นสิ่งที่ผิด

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาทจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว และอาชีพของผู้ปกครอง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑.๑ ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับ **นวลละออง แสงสุข** ซึ่งศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๖ ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความขยัน-หมั่นเพียร และด้านความเสียสละ ผลการศึกษาพบว่า เพศไม่ได้ส่งผลให้เกิดความแตกต่างต่อการแสดงออกของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

๕.๒.๑.๒ ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอายุ พบว่า นักเรียนที่มีอายุระหว่าง ๑๑-๑๒ ปี และ ๑๓-๑๔ ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ **สมเชาว์ ศรีศักดิ์** ซึ่งศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ ความขยัน ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ความกตัญญูต่อเวทีกี ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่ในระดับปานกลาง แต่พฤติกรรมด้านความสามัคคี ความเสียสละ ความเมตตากรุณา อยู่ในระดับน้อยและสอดคล้องกับ **เยาวภา รักการงาน** ซึ่งศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

๕.๒.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามสถานภาพครอบครัว พบว่า สถานภาพทางครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ สอดคล้องกับ **สลิลลา แสงมณี** ซึ่งศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่า ภูมิหลังของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนมีอิทธิพลต่อระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ **ดวงเดือน พันธมนาวิน** ซึ่งศึกษาเรื่องลักษณะจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว และทางป้องกัน โดยมีการศึกษาลักษณะของครอบครัวไทยในหลายด้านที่อาจส่งผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นไทยในกรุงเทพมหานครว่าจะแปรปรวนตามคุณภาพของครอบครัวของเด็กเหล่านั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด ผลจากการศึกษาพบว่า เด็กที่ขาดบิดามารดา หรือครอบครัวแตกแยก มีผลการเรียนต่ำ สุขภาพจิตไม่ดี มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่มีครอบครัวปกติ แต่เด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยกโดยรวมมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวปกติด้านการมองอนาคต การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แต่ผลการเรียนระหว่างเด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยกกับครอบครัวปกติไม่พบความแตกต่าง

๕.๒.๑.๔ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่าอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันไม่ทำให้พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน

๕.๒.๒ ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาททั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านเบญจศีล และด้านความมีกตัญญูต่อเวทีกีแตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๒.๑ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความมีระเบียบวินัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ มีระเบียบวินัยมาก สอดคล้องกับ **นวลละออ แสงสุข** ซึ่งศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๖ ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการพึ่งตนเองด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความเสียสละ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความ-รับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

๕.๒.๒.๒ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ มีความซื่อสัตย์มาก สอดคล้องกับ **สุมาลี สุจินดา** ซึ่งศึกษาจริยธรรมระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขนแห่งจันทบุรี ตามจริยธรรม ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทน ด้านความประหยัด และด้านความเสียสละ ผลการศึกษาพบว่า ครูและผู้บริหารมีตามความคิดเห็นว่า นักเรียนมีจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ความสามัคคี ความอดทน ความเสียสละของครูและผู้บริหาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความประหยัด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๒.๒.๓ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ มีความรับผิดชอบปานกลาง สอดคล้องกับ **สมเชาว์ ศรีศักดิ์** ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดยะลา โดยทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะจริยธรรม ๕ เรื่อง คือ ความเมตตาความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ พบว่า มีจริยธรรมในเรื่อง ความเมตตา และความรับผิดชอบ แตกต่างกัน แต่คุณลักษณะอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง แต่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงของโรงเรียนมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในเรื่องความรับผิดชอบแตกต่างกัน

๕.๒.๒.๔ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านเบญจศีล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านเบญจศีลอยู่ในระดับปานกลาง

๕.๒.๒.๕ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความมีกตัญญูทเวทียุติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความมีกตัญญูทเวทียุติอยู่ในระดับมาก

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท” มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัย นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ควรเพิ่มการสังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียน หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความจริงมากที่สุด

๒. ควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกอบรม บ่มเพาะปลูกฝัง กล่อมเกลา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้กระบวนการทางสังคม ทางวัฒนธรรม และทางศาสนา การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งต้องมี การบูรณาการทั้งด้านปัญญา วัฒนธรรม และศีลธรรม

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท” มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. ควรศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเช่น ด้านความเป็นพหุสูต การคบแต่บัณฑิต ด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน ด้านจิตสาธารณะ เป็นต้น

๒. ควรศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่าง เช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เป็นต้น

๓. ควรวิเคราะห์กระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดชัยนาท

๔. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน

๕. ควรศึกษาพุทธบูรณาการการแก้ปัญหาความรุนแรงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่างภาคกลางตอนบน